

4. De geboortedatum van de nathanische Jezus.

In het eerste hoofdstuk van het Johannesevangelie wordt de ontmoeting beschreven tussen Christus en de eerste vier leerlingen, namelijk Andreas, Petrus, Philippus en Natanaël. Deze eerste vier leerlingen representeren de vier vaste tekens van de dierenriem: Andreas komt overeen met Leo, Petrus met Taurus, Philippus met Aquarius en de vierde en laatste van het stel, de 'ware Israëliet' Natanaël, met Scorpio³². Natanaël is volgens Rudolf Steiner een ingewijde van de vijfde graad³³. Ingewijden van dit niveau werden in algemene zin genoemd naar hun volk. Zij hebben het vermogen om objectief te spreken vanuit de volksgeest. Dat is precies wat Natanaël doet. Hij zegt tot Jezus: "Gij zijt de koning van Israël" (Joh.1:49: deze woorden keren terug op de *Titulus Crucis*, het drietalig opschrift dat Pilatus liet aanbrengen boven de gekruisigde Christus cfr. Joh.19:19). Christus antwoordt (Joh.1:51) met de aankondiging van een verdere inwijding van Natanaël: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg jullie, jullie zullen de hemel open zien en de engelen Gods zien opstijgen en neerdalen in dienst van de Mensenzoon". Deze aankondiging wordt dan onmiddellijk gevolgd door de pericoop over de bruiloft van Kana die een imaginatieve weergave is van de inwijding van de 'ware Israëliet' Natanaël tot 'Heliodromos' of 'Zonneheld' (Joh.2:1-11)³⁴. Een ingewijde van deze graad kan de ware

³² Zie terzake: <http://www.vrijgeestesleven.be/Johannes/03-broodvermenigvuldiging.pdf> p.9 ff

³³ "Wie man bei den Persern einen im fünften Grade Eingeweihten einen 'Perser' nannte, so nannte man einen solchen bei den Israeliten einen 'Israeliter'. Daher nennt Christus den Nathanael einen 'Israeliter' " (GA 103, p.86; Hamburg, 23 mei 1908).

³⁴ De ligging van de in het Johannesevangelie vermelde plaats Kana is onbekend. Elementen uit het evangelie suggereren dat Kana lag bij het meer van Galilea, ietwat ten zuiden van Tiberias. De naam 'Kana' betekent 'riet' of 'rietveld'. Ten zuiden van Tiberias bevinden zich, bij de oevers van het meer, niet enkel uitgestrekte rietvelden doch ook warmwaterbronnen. Aan deze bronnen werd reeds in de oudheid geneeskracht toegeschreven. In het Johannesevangelie is sprake van het 'putten van water' (Joh.2:8) en van kruiken voor het joods reinigingsritueel. Op deze plaats heeft men een synagoog (3e-4^e eeuw) opgegraven met zeer eigenaardige kenmerken die suggereren dat het om een joodse inwijdingsplaats ging. De naam van deze site is *Hamat Tiberias* (https://en.wikipedia.org/wiki/Hamat_Tiberias). De blootgelegde mozaïeken tonen een menora (vergelijk met figuur 3) maar ook een dierenriem omheen een afbeelding van de zonnegod op zijn wagen (zeer ongewoon voor een synagoog), wat suggereert dat het ging om een inwijdingsplaats voor de zesde graad (de graad van Zonneheld of 'menner van de zonnewagen' waarin Natanaël wordt ingewijd). Tiberias werd in de tijd na de vernietiging van de tempel in Jeruzalem het belangrijkste geestelijke centrum van het jodendom. Men kan dus vermoeden dat Kana een Joodse mysterieplaats was in het gebied van het huidige Hamat Tiberias.

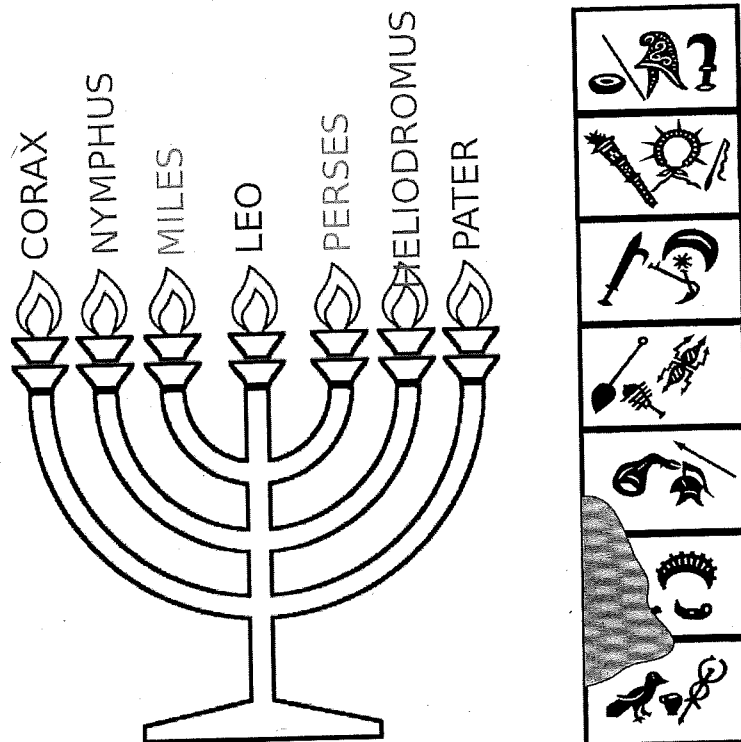
Flavius Josephus vermeldt in zijn autobiografisch geschrift 'Het Leven van Josephus' ('Ιωσήπου βίος'; 17:85-91) Kana, precies in samenhang met de geneeskrachtige bronnen bij Tiberias. Deze passage wordt vaak geïnterpreteerd in de zin, dat een tocht van Kana naar Tiberias een hele nacht zou hebben geduurd. Josephus schrijft echter (17:90): "Na 200 mannen te hebben verzameld gingen we de hele nacht op weg" ("διακοσίους ἀναλαβὼν ἄνδρας δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τὴν πορείαν ἐποιούμεν"). De tekst stelt nergens dat Josephus vanuit zijn verblijfplaats Kana oprukte naar Tiberias; de plaats waar hij zijn legertje had verzameld blijft ongenoemd.

Het Johannesevangelie vermeldt tweemaal Kana in samenhang met Kafarnaüm, een plaats aan de noordkant van het meer van Galilea (Joh.2:1,12;4:46). In Joh.4:52 wordt vermeld dat de 'zoon van de hoofdman') werd genezen rond "...het zevende uur". Deze uurvermeldingen in het Johannesevangelie lijken ondermeer ook een geografische betekenis te hebben: ze geven aan dat de zon boven Jeruzalem stond, gezien vanaf de plek waar de beschreven gebeurtenis plaatsvond. De schaduw van een zonnewijzer in Jeruzalem zou dus rond "...het zevende uur" gericht zijn naar Hamat Tiberias en Kafarnaüm.

natuur van de op aarde geïncarneerde Christus onderkennen. Bij het begin van zijn openbaar leven, terwijl Christus nog 'in de woestijn verblijft', wijdt Hij dus een leerling in zodat die de ware natuur kan onderkennen van de geïncarneerde en op aarde werkende Logos. Deze leerling is niemand anders dan de schrijver van het evangelie: Natanaël is Lazarus-Johannes (de inwijding gaat blijkbaar gepaard met een naamverandering: de 'ware Israëliet' Natanaël wordt de 'zonneheld' Lazarus, die door een latere inwijding de 'vader' Johannes wordt).

Het systeem van een inwijdingspad over zeven opeenvolgende graden is welbekend uit de Mithrasmysterieën. Het moet, blijkens de in het Johannesevangelie gebruikte terminologie, in een zeer vergelijkbare vorm ook in het Heilig Land bekend zijn geweest. Figuur 3 geeft een overzicht van het systeem van de zeven graden, waarvan de innerlijke structuur wordt gesymboliseerd door de menora, de zevenarmige kandelaar. Voor het mysterie van Golgotha gebeurden deze inwijdingen binnen de mysterieën onder leiding van een hierofant, die aan de leerling het heilige toonde. De zeven inwijdingsgraden zijn cumulatief: een ingewijde van bv. de vijfde graad, is tegelijk ook een ingewijde van de tweede of de vierde graad. Met ieder van de zeven graden is één van de zeven klassieke planeten geassocieerd. De leerling doorliep eerst drie voorbereidende inwijdingen: hij werd tot 'Raaf' ('Corax'; planeet: Mercurius), 'Bruidegom' ('Nymphus'; planeet: Venus) en dan tot Soldaat ('Miles'; planeet: Mars). De vierde graad ('Leeuw' of 'Leo'; planeet: Jupiter) heeft een bijzondere betekenis: het 'Ik' van de leerling bereikt hier een toestand waarin het meewerkt met de hierofant om de hogere inwijding te bewerkstelligen. De inwijding tot de vijfde graad (de graad van 'Pers' of 'ware Israëliet'; planeet: Maan) valt de beschouwen als een omvorming van de 'Soldaat'. De inwijddeling van de derde graad is een geestelijke soldaat: hij spreekt vanuit de geest, en verdedigt de geest, in dienst van het volk. Bij de inwijding in de vijfde graad ontvouwt zich, vanuit de vermogens verworven bij de derde inwijding, het nieuwe vermogen om objectief te spreken, niet enkel in dienst van het volk, maar ook voor en namens het volk. De inwijding tot de zesde graad kan opgevat worden als een metamorfose van de 'Bruidegom' (dit wil zeggen van diegene die gegrepen is door de schoonheid van het Licht of van het Woord, en verlangt naar vereniging met het Woord) tot Zonneheld (voorgesteld als menner van de Zonnewagen; planeet: Zon). De inwijding tot de zevende graad, die van 'Vader' (planeet: Saturnus)³⁵, kan opgevat worden als een transformatie van de Raaf, diegene die nog onbeholpen het Woord nakrast, tot diegene die het Woord in zijn volledige manifestatie kan volgen, tot in de diepten van de stof.

³⁵ Voor de logica achter de merkwaardige planetenvolgorde zie noot 16 in: https://www.academia.edu/11734939/The_esoteric_content_of_The_Descent_from_the_Cross_P.P.Rubens_1612_our_ladys_cathedral_Antwerp_Part_II_relationships_with_Johns_gospel

Figuur 3:
 Links: schema van de zeven inwijdingsgraden zoals bekend in de Mithrascultus. Een zeer vergelijkbaar systeem werd blijkbaar ook gehanteerd in de Joodse mysterieën ten tijde van Christus. De zeven inwijdingsgraden (1: 'Corax' of 'Raaf'; 2: 'Nymphus' of 'Bruidegom'; 3: 'Miles' of 'Soldaat'; 4: 'Leo' of 'Leeuw'; 5: 'Perses' of 'Pers'; 6: 'Heliodromos' of 'Zonneheld'; 7: 'Pater' of 'Vader') vertonen een onderling verband dat wordt weergegeven door de menorah (zie tekst).
 Rechts: een laddervoorstelling van de zeven graden, zoals gevonden in het 'mithraeum van Felicissimus' bij Ostia (ontdekt in 1940). De ladder geeft, van onder naar boven, enkele symbolen en attributen voor elk van de zeven graden. Bepaalde van deze attributen vertonen gelijkenissen die de menorah-structuur van het systeem aangeven (vetjes: de patera van de Vader komt overeen met de beker van de Raaf enz.).
<http://www.ostia-antica.org/regio5/9/9-1.htm>

graad	attributen	planeet
Pater ('Vader')	patera , Phrygische muts, stok, mes	Saturnus
Heliodromus ('Zonneheld')	7-stralig diadeem , toorts , zweep	Zon
Perses ('Pers')	harpoen , maan & ster, zeis	Maan
Leo ('Leeuw')	bliksemschichten, ratel, spade	Jupiter
Miles ('Soldaat')	lans , helm, ransel	Mars
Nymphus ('Bruidegom')	diadeem , olielampje	Venus
Corax ('Raaf')	beker , caduceus, raaf	Mercurius

De bruiloft van Kana (Joh. 2:1-11)

(1) 1 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2 ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

(2) 3 Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.

(3) 4 [καὶ] λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς,

(4) Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι. οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου.

(5) 5 Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, Οἱ ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε. 6 ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἕξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων κεῖμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς.

(6) 7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε

(7) τὰς ὑδρίας

(8) ὕδατος.

(9) καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω.

(10) 8 καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· οἱ δὲ ἤνεγκαν. 9 ὥς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντιληκότες τὸ ὕδωρ.

(11) Φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος

(12) 10 καὶ λέγει αὐτῷ,

(13) Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσονα· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.

(14) 11 Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

(1) 1 En inderdaad, op de derde dag was er een bruiloft te Kana in Galilea, en de moeder van Jezus was daar. 2 Jezus en zijn leerlingen waren eveneens op die bruiloft uitgenodigd.

(2) 3 Er was wijn tekort, en de moeder van Jezus zei tot Hem: 'Ze hebben geen wijn'.

(3) 4 Jezus zei haar:

(4) 'Vrouw, iets is én het mijne én het uwe. Mijn uur is nog niet aangebroken'.

(5) 5 Zijn moeder sprak tot de dienaren: 'Doe wat Hij u zal zeggen'. 6 Nu stonden daar voor het reinigingsgebruik van de joden zes stenen waterkruiken, elk met een inhoud van twee of drie metreten.

(6) 7 Jezus zei hun: 'Vul

(7) de waterkruiken

(8) met water'.

(9) Zij vulden ze tot de rand.

(10) 8 Daarop zei Hij hun: 'Haalt nu boven uit de put en presenteert dat aan de tafelmeester'. Dat deden ze. 9 Dus proefde de tafelmeester het water dat in wijn veranderd was zonder te weten vanwaar de wijn kwam (de dienaren die het water hadden opgehaald kenden de herkomst wel).

(11) De tafelmeester riep de bruidegom

(12) 10 en zei hem:

(13) 'Iedereen zet eerst de goede wijn voor en wanneer men dronken is de mindere. U hebt de goede wijn tot nu toe bewaard'.

(14) 11 Zo maakte Jezus te Kana in Galilea een begin met de tekenen en openbaarde zijn heerlijkheid. En zijn leerlingen geloofden in Hem.

Deze pericope beschrijft het eerste van de 'tekens' (Joh.2:11) die in het Johannesevangelie worden vermeld. De kruissteek over het scharnier: (Γεμίσατε / τὰς ὑδρίας / ὕδατος / ἐγέμισαν) geeft een beeld voor '(ver)vullen, vervulling brengen', dit met betrekking tot de aankondiging in Joh.1:51. Enkele opvallende symmetrisch geordende tekstelementen: (Kana in Galilea, Jezus, de leerlingen; regels 1 en 14) - (wijn; regels 2 en 13) - (de dienaren; regels 5 en 10) - (het vullen van de kruiken; regels 6 en 9) - (water; regels 7 en 8). Het gesprek tussen Maria en Jezus (regels 2-4) wordt weerspiegeld door het gesprek tussen de tafelmeester en de bruidegom (regels 11-13); in beide gevallen wordt op het onaangepast zijn van een tijdkeuze gewezen.

Zoals gezegd is de bruiloft van Kana een imaginatieve weergave van de inwijding van Natanaël in de zesde graad. Natanaël als 'Bruidegom' (ingewijde van de tweede graad) wordt dus 'Zonneheld', ingewijde van de zesde graad. In synergie met zijn moeder (want zijn uur is nog niet gekomen) treedt Christus op als hierophant. De tafelmeester wordt in het Grieks origineel aangeduid als de 'architriklinos', dit wil zeggen als de 'meester van de drie die bij de tafel aanliggen'. Daarmee wordt geduid op Natanaël als 'Leeuw' of ingewijde van de vierde graad, die de hierophant assisteert bij de drie hogere inwijdingen. Deze tafelmeester staat dus beeld voor het 'Ik' van Natanaël (zijnde de heer én tegelijk de dienaar van de drie 'aanliggenden', te weten het fysieke lichaam, het etherlichaam en het astraallichaam). Het is duidelijk dat de vierde evangelist, bij de beschrijving van deze inwijding, beelden gebruikt die zeer dicht staan bij de beeldentaal gebruikt in de Mithrascultus³⁶.

De inwijding van Natanaël betekent een overgang van de vijfde graad, de door de Maan geregeerde graad van 'Pers' of 'ware Israëliet', naar de zesde graad, de door de Zon geregeerde graad van 'Heliodromos' of 'Menner van de zonnewagen'. Het is bijzonder merkwaardig dat de inwijding van Natanaël wordt voorgesteld als een gezamenlijke activiteit van Maria, die de Maan vertegenwoordigt, en Christus, die de Zon voorstelt. Dit is de betekenis van Christus' woorden in Joh.2:4: "Vrouw, iets is én het mijne én het uwe. Mijn uur is nog niet aangebroken"³⁷. Christus spreekt de salomonische Maria aan als 'Vrouw', ongetwijfeld om aan te geven dat zij beiden bij deze inwijding respectievelijk de pool van het vrouwelijke (de Maan) en het mannelijke (de Zon) vertegenwoordigen. Dezelfde polariteit wordt ook uitgedrukt door de overgang van het water (traditioneel resorterend onder de Maan) naar de wijn (de zonnevloei-stof bij uitstek). Christus draagt, zoals we zagen, de Mensenzoon met zich, die de mannelijke pool is van het niet door de zondeval gegane mensenwezen. Anderzijds draagt de salomonische Maria in zich de wezenheid van de nathanische Maria, die de vrouwelijke pool is van hetzelfde mensenwezen. Tussen beiden staat Nathanaël die door de inwijding de leerling zal worden die Jezus liefhad. Deze situatie wordt op een wonderlijke wijze afgebeeld aan de sterrenhemel waar op deze avond (zondag 8 april 31³⁸) Mercurius (het traditionele beeld voor de leerling) precies halverwege staat tussen Maan en Zon.

De eigenlijke bruiloft van Kana is die tussen Christus en de mensheid, waarbij deze laatste wordt gerepresenteerd door Natanaël, die in zijn hoedanigheid van 'bruidegom' in de inwijding treedt om te worden tot 'Heliodromos'. Door deze inwijding verwerft hij het vermogen om in volle bewustzijn de daden van de geïncarneerde Logos te begrijpen. Uit de aard

³⁶ Vlak voor de opwekking van Lazarus, die correspondeert met de metamorfose van 'Raaf' tot 'Vader', spreekt Christus de naam van de zevende graad ook uit, daar waar Hij zich tot de Vader richt (Joh.11:41).

³⁷ De meeste vertalingen van vers 2:4 zijn onzinnig en miskennen zowel de letterlijke tekst als de directe context en het mysterie karakter van de pericoop. De 'Willebrord vertaling' bijvoorbeeld geeft: "Vrouw, is dat soms uw zaak"? Christus zou de vraag van de salomonische Maria dus afwijzen, wat in directe tegenspraak is met wat daarop volgt, namelijk dat inderdaad de wijn wordt bezorgd (dwz de inwijding plaatsvindt).

³⁸ Het Johannesevangelie telt de dagen af tussen de Paasmaandag 2 april 31 (aangegeven via Joh.1:15: de retrograde Mercurius wordt door de Zon ingehaald in de vroege uren van 2 april) en zondag 8 april 31 (Joh.1: 29, 35, 43; 2:1).

der zaak is dit vereist om de menswording van de Logos tot voltrekking te laten komen: een op aarde neergedaalde Logos die nergens op aarde wordt begrepen is door die omstandigheid zelf niet daadwerkelijk op aarde neergedaald, - deze indaling op aarde van de Logos *is* per definitie, precies omdat het de Logos als dusdanig betreft, identiek met het begrepen worden van de Logos op het aardse plan. Wanneer een reiziger in een onbekend station aankomt kunnen we twee hoofdgebeurtenissen onderkennen: (a) de reiziger stapt af uit de trein op het perron en (b) de reiziger wordt ontvangen en begroet door diegenen die hem komen afhalen. Gebeurtenis (a) kunnen we vergelijken met de Doop in de Jordaan; gebeurtenis (b) kunnen we vergelijken met de bruiloft van Kana. Typerend voor zo'n gebeurtenis is ook *het uur van aankomst*. Terzake moet overeenkomst bestaan tussen de klok van de reiziger en de klok van diegene die de reiziger ontvangen. De vierde evangelist heeft dit uitgedrukt door op een uiterst subtiële wijze in de zevende pericoop de geboortedag van de nathanische Jezus te verwerken.

De woorden van Christus: "Mijn Uur is nog niet aangekomen" (Joh.2:4) moet in diepst mogelijke zin worden begrepen. Het Griekse woord 'hora' ('ὥρα'; uur) heeft een zeer algemene en tegelijk ook een diep spirituele betekenis. De term kan een welbepaald tijdsinterval aanduiden, een seizoen, maar bovenal ook een 'geschikte tijd'. De drie Horai ('῾Ωραι') waren de *godinnen van de geschikte tijd* die de overeenstemming regelden tussen de innerlijke of geestelijke werkelijkheid enerzijds en de stroom van de stoffelijke gebeurtenissen anderzijds³⁹. Voor de geïncarneerde Logos heeft 'het Uur' een betekenis die radicaal uitstijgt boven wat 'het uur' betekent voor een menselijk wezen. De Logos is het wezen Waarheid als zodanig. Dit betekent dat iedere handeling en iedere uitspraak van het *Verbum Incarnatum* op elk moment opnieuw in volledige overeenstemming moet zijn met de stroom van de gebeurtenissen. Een menselijke incarnatie van het wezen Waarheid moet per definitie in ieder opzicht volledig waarachtig zijn wat impliceert dat zich op ieder ogenblik de complete waarheid omtrent de kosmos weerspiegelt in de details en het verloop van die incarnatie. Daarom moet Christus ook omringd worden door een twaalfstal leerlingen die de dierenriem afbeelden. Gedurende de eerste week na de Doop in de Jordaan werden blijkbaar de voorwaarden geschapen opdat het geïncarneerde woord zich zou kunnen verenigen met zijn 'uur' of 'Hora'. Op de bruiloft van Kana wordt Natanaël ingewijd tot 'Heliodromos'. Deze inwijding van de leerling die Jezus liefhad was van grote betekenis voor de incarnatie van de Logos zelf, omdat hierdoor in de leerlingenkring rond Christus begrip voorhanden was voor de natuur, de komst en de daden van de Logos. De Logos kan, door de aard zelf van de zaak, niet beschouwd worden als daadwerkelijk binnengetreden in de stroom van de menselijke geschiedenis indien binnen die mensheid geen begrip voorhanden zou zijn voor die Logos. Het begrepen worden van de Logos binnen de menselijke geschiedenis is identiek met de completie van de incarnatie van de Logos in de mensheidsgeschiedenis. Het aanbreken van het Uur van Christus viel daarom samen met de inwijding van Natanaël tot Heliodromos. Op de bruiloft van Kana kwam de verbinding tot stand tussen het verloop van de uiterlijke menselijke geschiedenis enerzijds en de Hora of het Uur van Christus anderzijds. Voor de omgeving

³⁹ "...elles président au cours harmonieux de toute chose, les saisons, la vie de l'homme et la cité" (Le Grand Bailly, p.2185, k.2).

van Christus moet dit magische gevolgen hebben gehad die worden uitgedrukt in Joh.2:11: Jezus openbaarde zijn heerlijkheid en zijn leerlingen geloofden in Hem. Deze openbaring van Christus' heerlijkheid moet zich hebben gemanifesteerd in een eindeloze stroom van synchroniciteiten, van symbolische uitdrukking van Christus' woorden in de gebeurtenissen die tegelijk plaatsvonden, in het voortdurend opduiken van gelegenheden en mogelijkheden die Christus toelieten om daadwerkelijk te handelen als het belichaamde Woord. De leerlingen van Christus zowel als zijn tegenstanders moeten deze verbinding tussen het Uur van Christus en de stroom van de uiterlijke gebeurtenissen zeer intensief hebben waargenomen.

In de imaginatieve voorstelling van de mysteriegebeurtenis die plaatsvond op de avond van zondag 8 april 31 wordt deze samenloop van de aardse klok met het christelijk Uur op een zeer merkwaardige wijze uitgedrukt. De schijnbaar willekeurige reeks handelingen die voorafgaan aan de omzetting van het water in de wijn, dit wil zeggen aan de transformatie van 'Natanaël de ware Israëliet' tot 'Lazarus de Heliodromos', drukt in een soort beeldcode de geboortedatum uit van de nathanische Jezus. Deze laatste geboorte vond blijkens de esoterisch-christelijke traditie plaats in Bethlehem op vrijdag 14 januari 1 (Juliaanse kalender).

De operatie zoals beschreven in chiasme VII omvat drie fasen:

- (1) zes stenen kruiken worden tot aan de rand gevuld
- (2) een bijkomende hoeveelheid water wordt geput
- (3) de architriklinos (tafelmeester) neemt wat van deze laatste hoeveelheid om te proeven.

Met andere woorden: op het ogenblik dat de kwaliteit van de nieuwe wijn wordt vastgesteld, hebben we te doen met een hoeveelheid opgehaald water:

[6 kruiken + 1 opgehaalde 'emmer' - (wat de architriklinos heeft geconsumeerd)]

Het volume van de zes kruiken wordt omschreven als 'twee of drie metreten'. In een esoterische tekst worden zo'n details enkel vermeld indien ze een speciale betekenis hebben. Een esoterische tekst dient aanscherpend te worden gelezen. "Twee of drie metreten" betekent: 2,5 metreten. De metrete is een Griekse vloeistofmaat. Na de hervorming van het oud-Griekse metriekstelsel door Soloon (rond 403 voor Christus) had een metrete (μετρητής) een volume van ongeveer 21,7 liter (de onzekerheidsmarge wordt door Viedebant bepaald op 21,12-22,08 liter). Andere namen voor de metrete waren de 'amfoor' (ἀμφορεύς; het woord 'emmer' is hiervan afgeleid) en de 'kados' (κάδος).

http://www.sizes.com/units/charts/UTBLAGreece_cap.htm

De metrete was gelijk aan twee hemiamforen (ἡμιαμόριον); deze laatste eenheid kwam dus overeen met zowat 10,872 liter. De zes kruiken hebben dus een volume van 15 amforen of 30 hemiamforen.

		Flüssigkeitsmaße:			
		Rechnungswert	defixiert		
μετρική s. ἀμφορεύς s. κάδος . . .	21,744	l	21,12 — 22,08	l	1
ἡμιαμφορίον	10,872	„	10,56 — 11,04	„	2
χοῦς	2,718	„	2,64 — 2,76	„	8 1
δικότυλον (ξέστης)	0,453	„	0,44 — 0,46	„	48 6
κοτύλη s. τρυβλίον	0,2265	„	0,22 — 0,23	„	96 12
ἡμικοτύλιον	0,1133	„	0,11 — 0,115	„	192 24
ὀξύβαρον	0,0566	„	0,055 — 0,058	„	384 48
κύαθος	0,0377	„	0,036 — 0,038	„	576 72

Figuur 4: Griekse vloeistofmaten na Soloons hervorming (rond 403 v.Chr.)
Measures of liquid capacity after Solon's reform (Viedebant, Oskar "Forschungen zur Metrologie des Altertums" Leipzig: B.G.Teubner, 1917; p.60).

De zes stenen kruiken, die voor de ogen van Christus en de moeder met water gevuld worden, zijn een beeld voor de levensloop van Christus. Het lopend water is een beeld van de lopende tijd⁴⁰. De zes lege kruiken zijn een beeld voor de geestverlaten zes lichaams- en zieleleden van de geïncarneerde mens (fysieke lichaam, etherlichaam, astraal lichaam, gewaarwordingsziel, verstands- en gemoedsziel, bewustzijnsziel). Het totale volume van de kruiken vertegenwoordigt 30 hemiamforen en staat beeld voor de 'ongeveer dertig jaren' die Jezus van Nazareth telde bij de Doop in de Jordaan (Lucas 3:23). In het Johannesevangelie wordt deze 'ongeveer 30 jaar' nader gespecificeerd, in de zin dat het tijdsinterval tussen de geboorte van de nathanische Jezus (14 januari 1) en de bruiloft van Kana (8 april 31) tot op de dag precies wordt aangegeven, namelijk als

(30 jaren + 1 trimester - 1 week)

In het beeld van de zes kruiken, worden de 30 jaar voorgesteld door 15 metreten/amforen of door 30 hemiamforen. Dientengevolge geldt: 1 hemiamfoor = 1 jaar. Doch in het metriek stelsel van Soloon is de hemiamfoor op haar beurt onderverdeeld in 4 'chous' (χοῦς of χόος). Deze 'chous' was een veelgebruikte volume-eenheid, die na Solons hervorming overeenkwam met ongeveer 2,7 liter. De 'chous' was op zijn beurt gelijk aan twaalf 'cotylen' of 'bekers' (van het Grieks 'κοτύλη'; zie figuur 4). Vermits 1 hemiamfoor = 1 jaar, moet dus gelden: 1 chous = 1 trimester en 1 cotyle = 1 week.

Een Griekse 'oinochous' ('οἰνοχόος') is letterlijk een 'wijngieter'⁴¹ of sommelier. De woorden 'chous' en 'cotyle' komen niet voor in de tekst doch in Joh.2:8 wordt het beeld opgeroepen van een 'wijngieter' die op aanwijzing van Christus uit een 'chous' van een vloeistof die wel eens wijn zou kunnen zijn,

⁴⁰ In Christus' tijd was het nauwkeurigste instrument voor tijdsmeting de waterklok of 'κλεψύδρα' die fungeerde volgens het principe van de zandloper. De vul- en gietoperaties beschreven in de pericoop over de bruiloft in Kana staan beeld voor een tijdsmeting.

⁴¹ Van 'οἶνος' ('wijn') en 'χέω' ('gieten').

een beker volschenkt voor de tafelmanneester, die dan proeft en inderdaad wijn van uitstekende kwaliteit vaststelt. De lezer van het evangelie, die zich afvraagt waarom de evangelist het volume van de kruiken aangeeft en die het Griekse eenhedenstelsel kent, ziet doorheen het beeld van een wijngieter, die volschenkt voor de tafelmanneester, plots twee nieuwe eenheden opduiken: de 'chous' van de wijngieter en de daaruit voor de tafelmanneester ter degustatie uitgeschonken 'cotyle' of 'beker'. Via dit even eenvoudige als geniale beeld slaagt de evangelist erin om deze twee vloeistofeenheden op te roepen, zonder ze expliciet te vermelden. Bovendien wordt duidelijk hoeveel vloeistof in totaal voorhanden is op het ogenblik dat de tafelmanneester proclameert dat de wijn uitstekend is: er zijn zes gevulde kruiken, dus 30 'hemiamforen'; en er is één extra 'chous' die is opgehaald, doch waarvan de tafelmanneester één 'cotyle' heeft geconsumeerd. De totale hoeveel tot wijn geworden water is dus:

[30 hemiamforen + 1 chous – 1 beker]

Dit komt effectief overeen met 30 jaren + 1 trimester – 1 week. Het ingewikkelde, en op het eerste gezicht onbegrijpelijke en overbodig ingewikkelde beeld, blijkt dus een nauwkeurige opgave te zijn van het tijdsverloop tussen de geboorte van de nathanische Jezus en de bruiloft van Kana: de tijd verlopen tussen de geboorte van de nathanische Jezus en de bruiloft van Kana is één week minder dan 30,25 jaren⁴². Op het ogenblik dat de tafelmanneester het water proeft, blijkt dit tot wijn geworden. Het Uur van Christus is dan aangebroken, de geïncarneerde Logos begint zich te manifesteren in het gewone tijdsverloop, Hij manifesteert daardoor zijn heerlijkheid, en zijn leerlingen geloven in Hem. Hoewel de inwijding enkel Natanaël betreft, merken alle aanwezigen dat het tijdsverloop rond Jezus Christus een magisch karakter heeft gekregen: ieder handeling die Christus stelt, ieder woord dat hij zegt, blijkt op een toverachtige manier in directe overeenstemming te zijn met de totale stand van zaken op hetzelfde moment: het 'wezen Waarheid' heeft zich in de aardse tijdstroom belichaamd, en de stroom van de tijd zelf lijkt daardoor niet langer stromend water maar stromende wijn.

⁴² Het tijdsinterval van 14 januari 1 (21u05) tot 8 april 31 (19u35) kan inderdaad berekend worden als 30 jaren, 2 maanden, 24 dagen en 22,5 uren. Dat een week wel degelijk de correcte aanduiding is voor het deficit ten opzichte van één trimester wordt geïllustreerd door het positieverschil van de Zon in de geboortehoroscoop van de nathanische Jezus (23°21'28" Capricornus) en in de constellatie op de bruiloft van Kana (16°1'49" Aries). Het graadverschil van 7°19'35" stemt (afgerond op een dag) overeen met de afstand die de Zon over de dierenriem aflegt tijdens 7 dagen (terwijl het tekenverschil - van Capricornus naar Aries - overeenstemt met één trimester).